

J.nr. 2022-14-81-21974

Ref. FRAFE, JOHEL, MERGA, KAMHA, HELAJ, MIFCA

Dato: 07-11-2022

Højpatogen fugleinfluenza i Europa i relation til truslen for Danmark pr. 3. november 2022

Trusselsvurdering:

Fødevarestyrelsen har udarbejdet en trusselsvurdering for højpatogen fugleinfluenza (HPAI), som afløser vurderingen fra 28. april 2022.

Fødevarestyrelsen vurderer, at den samlede risiko for smitte med HPAI til danske fjerkræbesætninger gennem kontakt til vilde fugle skal hæves fra **lav** til **middel**.

Fødevarestyrelsen vurderer endvidere, at den samlede risiko for smitte med HPAI til dansk fjerkræ gennem samhandel er uændret dvs. fortsat **lav**.

Smitteveje	Risikoniveau pr. 3.11.2022
Vilde fugle	Middel
Samhandel med fjerkræ/ rugeæg	Lav

Risikobegrænsning:

Fødevarestyrelsen gør opmærksom på at:

1. Trusselsniveauet forventes at hæves yderligere til højt indenfor 1-4 uger.
2. Fugleejere skal være opmærksomme på, at overdækningskrav snart kan blive aktuelt, hvis trusselsniveauet hæves til højt.
3. Fjerkrævirksomheder skal være særligt opmærksomme på risiko for introduktion af HPAI udefra og på at fastholde høj smittebeskyttelse.
4. Fødevarestyrelsen skaber offentlig opmærksomhed om indrapportering af fund af døde vilde fugle.

Fødevarestyrelsen følger situationen i Europa tæt og opdaterer trusselsvurderingen, når det vurderes relevant.

Highly pathogenic avian influenza in Europe in relation to the threat to Denmark per 3 November 2022

Rapid risk assessment:

The Danish Veterinary and Food Administration has assessed the risk of highly pathogenic avian influenza (HPAI), which replaces the assessment from April 28, 2022.

The Danish Veterinary and Food Administration estimates that the overall risk of infection with HPAI to Danish poultry herds due to contact with wild birds has increased from **low** to **medium**.

The Danish Veterinary and Food Administration also assesses that the overall risk of infection with HPAI to Danish poultry through trade is unchanged and remains **low**.

Risk pathway	Risk level
	28.10.2021
Wild birds	Medium
Trade of poultry and hatching eggs	Low

Risk mitigation:

As a consequence of the increased risk, the Danish Veterinary and Food Administration advises:

1. The threat level is expected to increase further to high within 1-4 weeks.
2. Bird owners are alerted that under roof restriction may soon be put into place, if the risk level is increased to high.
3. Poultry farms need to pay particular attention to the risk of introduction of HPAI by maintaining a high level of biosecurity.
4. The Danish Veterinary and Food Administration encourages the public to report findings of dead wild birds.

The Danish Veterinary and Food Administration closely monitors the situation in Europe and updates the assessment, when it is considered relevant.

Baggrund

Aviær influenza også kaldet fugleinfluenza skyldes smitte med særlige typer af Influenza A-virus. Aviær influenza er en zoonose. Andre pattedyr smittes af og til sporadisk med fugleinfluenza, og i sjældne tilfælde kan sygdommen smitte til mennesker. Smitten sker ved meget tæt kontakt med inficerede fugle.

Sygdommen inddeles i to grupper på grundlag af virus evne til at forårsage sygdom hos modtagelige fugle:

- Højpatogen aviær influenza (HPAI), som forårsager en særdeles alvorlig sygdom, der er kendetegnet ved en generaliseret infektion af det inficerede fjerkræ og kan medføre en meget høj flokdødelighed. Indtil videre er det kun virus af undertyperne H5 og H7, der er påvist som årsag til HPAI.
- Lavpatogen aviær influenza (LPAI), som forårsager en mild sygdom hos fjerkræ, primært i luftvejene, medmindre der indtræder en forværring som følge af andre samtidige infektioner eller faktorer. LPAI H5 og H7 har endvidere evnen til at kunne ændre sig til den højpatogene type.

Smittede fugle udskiller virus via sekreter fra luftvejene og gennem afføring. Smitten overføres nemt med inficeret foder og drikkevand. Smitten kan overføres med beklædning, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner m.v. Vilde fugle, især trækkende vandfugle, udgør et reservoir for influenza A-virus.

Nuværende situation – pr. 3. november 2022

Vilde fugle og andre fugle i fangenskab

Der har siden 1. august 2022 været rapporteret 468 fund af HPAI i vilde fugle og 87 i andre fugle i fangenskab i Europa. Den dominerende virustype er pt. H5N1. Fundene er primært gjort i suler, stumsvaner, grågæs og sildemåger. En samlet oversigt kan ses i tabel 1 og 2 samt figur 1 for situationen mellem 1. august og 1. november 2022. Fundene indikerer, at virus har overlevet sommeren i vilde fugle i Europa.

Fødevarestyrelsen erklærede den 28. oktober 2022 første udbrud af HPAI i Danmark i sæsonen 2022/2023. Et hobbyhønseshold (andre fugle i fangenskab) i Sønderborg Kommune ved Tandslet, Als blev konstateret positiv for HPAI H5N1. Det er første gang siden marts 2022, at der påvises højpatogen fugleinfluenza i den danske tamfuglebestand.

Der er den 4. november 2022 påvist højpatogen fugleinfluenza H5N1 i 3 vilde fasaner. Fasanerne blev fundet ved Fuglebjerg den 27. oktober 2022. Samme type er fundet i vilde fugle i Europa.

Vejret i dette efterår har ind til videre været mildt. Det betyder, at de nuværende vejrforhold ikke presser fuglene mod syd, og de bliver derfor længere på rastepladserne nord og øst for Danmark (til føden slipper op). Der er observeret færre brasengæs i efteråret i Danmark i denne sæson, sammenlignet med gennemsnittet for de foregående 10 år. Det samme billede ses for pibeænder.

Det er forventeligt, at fugleinfluenza stiger, når trækfuglene kommer til Danmark.

Tabel 1. HPAI i vilde fugle i Europa, 1. august – 1. november 2022.

Outbreak country	Aug.	Sep.	Oct.	Total
Belgium	10	27	11	48
Croatia			1	1
Denmark	1	4	2	7
Finland	4	1		5
France	68	37	7	112
Germany	11	12	11	34
Iceland	1	3	1	5
Ireland	13	24	1	38
Italy		1	10	11
Netherlands	57	43	14	114
Norway	6	3	2	11
Portugal	1	3		4
Slovenia			1	1
Spain	24	36	7	67
Sweden		1	1	2
United Kingdom (Northern Ireland)		3	5	8
Total	196	198	74	468

Kilde: ADIS, 1.11.2022

Tabel 2. HPAI i andre fugle i fangenskab i Europa, 1. august – 1. november 2022.

Outbreak country	Aug.	Sep.	Oct.	Total
Belgium		3	5	8
Denmark			1	1
France	4	20	17	41
France (Reunion)			2	2
Germany		1	2	3
Ireland			2	2
Netherlands	11	9	7	27
Portugal	2			2
United Kingdom (Northern Ireland)			1	1
Total	17	33	37	87

Kilde: ADIS, 1.11.2022

Fjerkræbesætninger

Der har siden 1. august 2022 været meldinger om 132 udbrud af HPAI i fjerkræbesætningerne i Europa. En samlet oversigt kan ses af tabel 3 og på figur 1. I de seneste uger er der set en markant stigning i fugleinfluenza i fjerkræflokke i Europa, især i Tyskland, Holland og Frankrig. De tre lande har tilsammen indrapporteret 80 % af HPAI-udbruddene i fjerkræbesætninger i Europa.

Danmark har ikke påvist HPAI i fjerkræbesætninger siden februar 2022.

Tabel 3. HPAI udbrud i fjerkræ i Europa, 1. august – 1. november 2022.

Outbreak country	Aug.	Sep.	Oct.	Total
Belgium		3	4	7
Bulgaria			1	1
France	5	11	23	39
Germany	7	12	20	39
Italy		1	5	6
Moldova	1			1
Netherlands	5	11	13	29
Norway			1	1
Poland		1		1
Portugal	1	2		3
Spain	3	2		5
Total	22	43	67	132

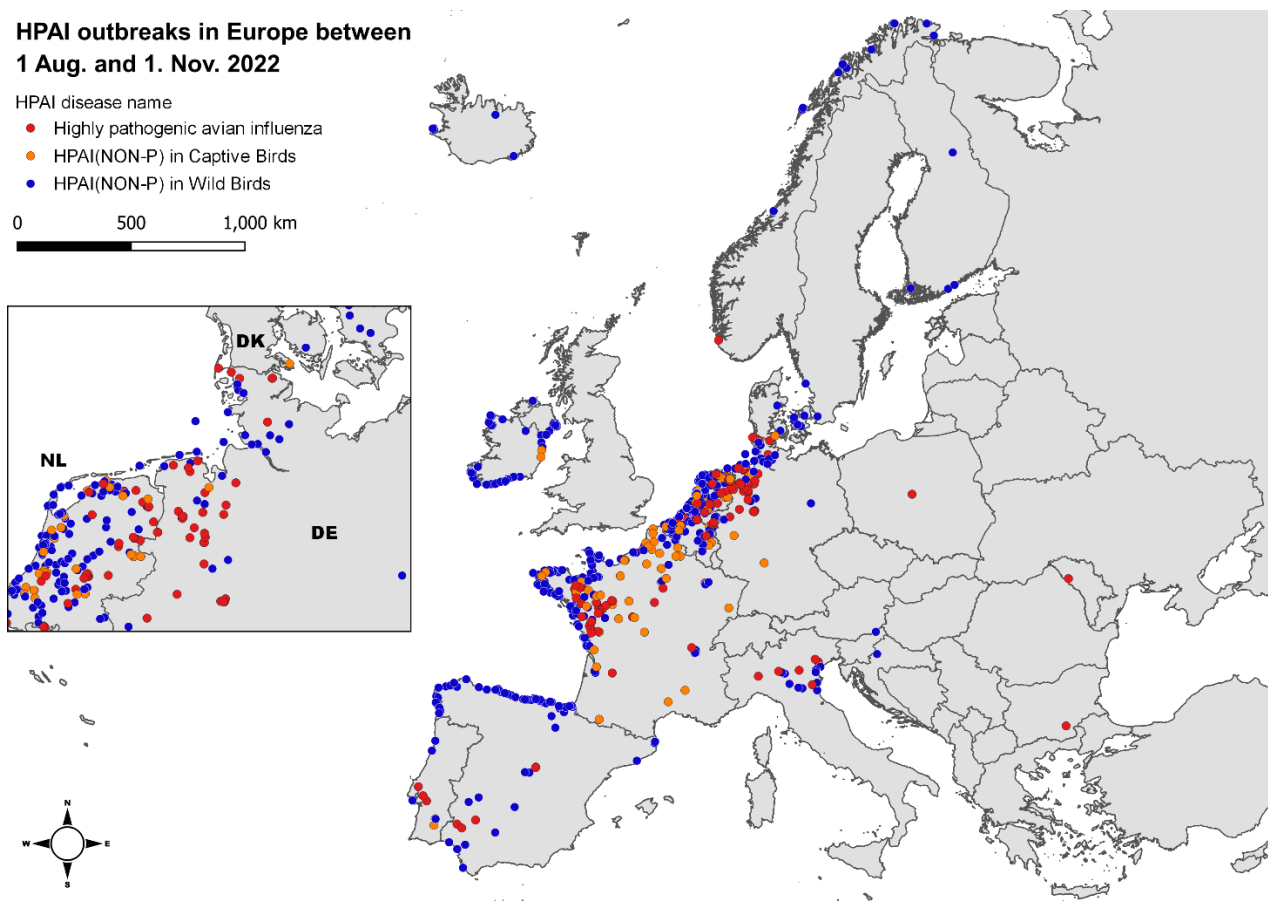
Kilde: ADIS, 1.11.2022

HPAI outbreaks in Europe between 1 Aug. and 1. Nov. 2022

HPAI disease name

- Highly pathogenic avian influenza
- HPAI(NON-P) in Captive Birds
- HPAI(NON-P) in Wild Birds

0 500 1,000 km

Figur 1. HPAI i fjerkræ, andre fugle i fangenskab og vilde fugle i Europa mellem 1. august og 1. november 2022. Kilde: ADIS, 1.11.2022.

Samlet vurdering

Vilde fugle

Danmark ligger centralt placeret på mange fuglebestandes trækruter. Da der årligt ses fund af højpatogen fugleinfluenza blandt vilde fugle i Danmark i forbindelse med efterårs- og forårstrækkene, udgør trækfuglene en risiko for smitte til fjerkræbesætningerne. Situationen i de danske vilde fugle overvåges derfor også nøje af Fødevarestyrelsen.

Følgende betragtninger indgår i vurderingen:

1. Flere udbrud af højpatogen fugleinfluenza (HPAI) i Holland og Tyskland tæt på den dansk-tyske grænse.
2. Forventning om øget fuglemigrationen de kommende uger.
3. Manglende tegn på, at smittepresset blandt vilde fugle har nået et højt niveau i Danmark på nuværende tidspunkt.
4. Erfaringer fra de tidligere udbrud specielt i 2021/22.

Baseret på ovenstående vurderer Fødevarestyrelsen, at den samlede risiko for smitte med HPAI til danske fjerkræbesætninger gennem kontakt til vilde fugle skal hæves fra **lav** til **middel**.

Samhandel og transport af fjerkræ

Som følge af situationen i Europa og transport af slagtekyllinger, rugeæg og fjerkræ på tværs af de europæiske grænser, er der risiko for introduktion af fugleinfluenza gennem ikke tilstrækkeligt rengjorte lastbiler, der transporterer dyrene imellem Danmark og de europæiske lande.

Fødevarestyrelsen har gennemført stikprøvebaseret kontrol af fjerkræ transportbiler. Fødevarestyrelsen vurderer, at sandsynligheden for et udbrud af fugleinfluenza i en fjerkræbesætning i Danmark som følge af utilstrækkeligt rengjorte transportbiler er **lav**.

Risikobegrænsning:

Transportmidler, der har været anvendt til erhvervmæssig transport af fjerkræ, skal efter transporten rengøres og desinficeres.

Tabel 4. Smitteveje og risikoniveau

Smitteveje	Risikoniveau pr. 3.11.2022
Samhandel og transport af fjerkræ/rugeæg	Lav
Vilde fugle	Middel

Husk god smittebeskyttelse

Du skal som fjerkræjer sikre god smittebeskyttelse for at forebyggesmitte med fugleinfluenza. Dette gælder også for hobbyfjerkræ.

Eksempler på smittebeskyttelse kan være:

- Fjerkræ eller andre fugle i fangenskab fodres og vandes indendørs eller under fast tag eller fast overdækning, der sikrer, at større vilde fugle ikke kommer i kontakt med det foder og vand, der er beregnet til dit fjerkræ eller dine andre fugle.
- Undgå, at opdræt eller hold af ænder eller gæs har fysisk kontakt med andet fjerkræ eller andre fugle i fangenskab.
- Undgå, at fjerkræ eller andre fugle i fangenskab får vand fra overfladevandreservoirer (f.eks. fra søer eller åer) – herunder opsamlet regnvand.
- Udendørsbassiner, herunder anlagte og naturlige søer og vandhuller, som dit fjerkræ eller dine fugle har adgang til, afskærmes, så større vilde fugle ikke kan få adgang til bassinet.

[Yderligere information kan findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside.](#)

Husk din anmeldepligt ved mistanke om fugleinfluenza

Du har pligt til at kontakte en dyrlæge, hvis der hos dit fjerkræ eller fugle i fangenskab opstår symptomer på fugleinfluenza. Det kan f.eks. være øget dødelighed, ophørt æglægning, luftvejssymptomer, øjenbetændelse med tåreflåd, betændelse i hovedets hulrum, diarré og eventuelt væskeansamlinger samt blåfarvning af huden, især i hovedet.

Tidlige tegn på smitte kan være appetitløshed, nedsat drikkelyst og forholdsvis lille dødelighed. Men sygdommen kan også pludselig optræde i en flok, hvor mange fugle dør, enten uden forvarsel eller med minimale tegn på nedstemthed, appetitløshed, pjusket fjerdragt og feber.

På Fødevarestyrelsens [hjemmeside](#) finder du informationer om, hvordan du som fjerkræjer skal forholde dig ved mistanke om sygdom i dit fjerkræ.

Generelle forholdsregler

Uanset om du har hobbyfjerkræ eller er professionel fjerkræavler skal du altid overholde basale smittebeskyttende foranstaltninger som skift og desinfektion af fodtøj, inden du går ind i din hønsegård. Det styrker også smittebeskyttelsen at afskærme eller overdække hønsegården, så vilde fugle ikke kan lande blandt fjerkræet. Til overdækning kan bruges f.eks. en presenning, net eller tråd.

Er du jæger?

Er du jæger, bør du endvidere være påpasselige med hygiejnen efter jagt, så du ikke slæber smitte med hjem i hønsegården. Konkret er det f.eks. en god ide med støvlevask, og at holde nedlagt vildt adskilt fra fjerkræ.

Har du været i udlandet?

Hvis du har været i kontakt med fjervildt eller fjerkræ i udlandet, anbefaler Fødevarestyrelsen, at du venter 48 timer inden et besøg i en dansk fjerkræbesætning, da du kan medbringe fjerkræsygdomme fra udlandet.

Har du modtaget fjerkræ fra udlandet eller påtænker at gøre det?

Hvis du indfører fjerkræ fra lande med HPAI, bør du være ekstra opmærksom på sygdomstegn hos dyrene, og huske din anmeldepligt ved symptomer på fugleinfluenza (se afsnit om anmeldepligt ovenfor).

Er du transportør af fjerkræ eller rugeæg?

Operatører, herunder transportører, skal sikre, at transportmidler, der anvendes til transport af fjerkræ eller rugeæg rengøres og desinficeres hurtigst muligt efter hver transport, jf. artikel 4 i Kommissionens delegerede forordning 2020/688.

Når du som transportør af fjerkræ færdes i udlandet, skal du være opmærksom på, at du ikke må køre ind i restriktionszoner i inficerede områder uden tilladelse fra landets veterinærmyndigheder. Hvis du har fået tilladelse til at køre ind i en zone skal myndighedernes anvisninger om smittebeskyttelse følges. Sørg for at etablere ekstra smittebeskyttelse ved ind- og udkørsel af zonen.

Indmeld fund af døde vilde fugle

Indmeldinger af døde vilde fugle er værdifulde for Fødevarestyrelsen, da undersøgelserne af fuglene giver Fødevarestyrelsen et godt overblik over udbredelsen af fugleinfluenza blandt de vildtlevende fugle i Danmark.

Hvis du finder døde eller syge vilde fugle i naturen, er Fødevarestyrelsen meget interesseret i at få besked om dit fund særligt, hvis det drejer sig om:

- Vandfugle
- Rovfugle
- Kragefugle

Husk, at du kan bruge app'en "fugleinfluenzaTip" til at melde fund af døde vilde fugle ind til Fødevarestyrelsen.

Liste over de fuglearter, der har mest interesse for Fødevarestyrelsen kan findes [her](#).

Læs mere om, hvordan du ellers kan indmelde fundene på Fødevarestyrelsens [hjemmeside](#).

Følg med i AI overvågningen i vildfugle i Danmark her: <https://ai.fvst.dk/>

Referencer

Trusselsvurdering af 28. april 2022.

ADIS meddelelser fra EU Kommissionen.

Info notes fra EU Kommissionen.

AI Ekspertgruppe møde.

ADIS database.

Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/687 af 17. december 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår regler om forebyggelse og bekæmpelse af visse listeopførte sygdomme (EØS-relevant tekst)

Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/688 af 17. december 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår dyresundhedsmæssige krav vedr. flytning inden for Unionen af landdyr og rugeæg.